

24. august 2018

UKA 2018/55

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Imigassaq pillugu Inatsisartut inatsisaani § 28-p atorunnaarsinnissaanut siunnersuuteqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaasilluni imigassaq nioqqutissanut allanut naleqqiullugu saagorsimajunnaartussanngorlugu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Tunnngavilersuut

Uppernarsilluarneqarnikuuvoq ullormut ataasinnguaq marlunnguilluunniit uummalluutunik pinngitsoortitsisinnaasutⁱ. Aamma taamatoqqissaq uppersineqarnikuuvoq imigassartorpallaarneq kræfteqalersitsisinnaasooqⁱⁱ. Imigassaq ajortunik ajunngitsunillu piginnaaneqarpoq. Imigassartorpallaarnerli ajortunik kinguneqartuaanarpoq.

Iluuukannersumik oqaatigisinnaagaanni imigassaq Kalaallit Nunaanni ullumikkut inuiaqatigiit nappaataanni annersaasooq tamanna pissuteqarnerussaaq imeriaatsitsinnik, aalakoorasuarnissarput pillugu inertaratta. Amerlavallaat imerpallaartarput, imeraangamik.

Ukiaq imigassamut inatsit nutaaq akuersissutigaarputⁱⁱⁱ, tassani ilaatigut peqqussutaavoq niuertarfiit immiaaqqat, viinnit allallu imigassat aalakoornartortallit toqqorneqartassasut inimi immikkoortuni imaluunniit assiaqusersorneqartassasut^{iv}.

Niuertut tamatuma nassataanik pisarissersorneqarput minnerunngitsumillu immikkut aningaasartuuteqartinneqarput uangullu inatsisiliortutut akuerisinnaassagaluarparput aalajangersagaq ajornartorsiutivimmut sorsutatsinnut sakkussaagaluarpat atorsinnaasooq: tassa ajoqutissarsivigineqartartumik naapertuutinnngitsumillu imeriaaseqarnitsinnut. Kisianni aalajangersagaq ilumut sakkussatsialaava?

Inatsimmut oqaaseqaatini atuarneqarsinnaavoq, assiaqusersuinerup ilaatigut siuertarigaa meeqqat inuusuttullu naapertuutinnngitsumik sunnerneqartarnissaat, "ilanngullugu meeqqat inuusuttullu isumaqalissannngitsut imigassaq nioqqutissaasooq naliginnaq.". Demokraatini isumaqataannngilluinnarpugut. Paarlattuanik isumaqarpugut pingaaruteqarluinnartoq meeqqat inuusuttullu ilikkassagaat imigassaq isigissallugu ...nioqqutissatut naliginnaasutut. - tassa nioqqutissaq allatulli nioqqutissatut killilimmik atorveqartussaasooq.

5 kiilunik naatsiarsingaangatta angerlaateriarlugit tamarsuisa qalipaajarneq ajorpagut nungullugillu nerillugit. 3 liiterimik immussingaangatta angerlaateriarlugit unnuup ataasiinnap ingerlanerani nungunniinnarneq ajorpagut. Aamma taamatorluinnaq immiaaqqat viinnillu pissuseqarfigisussaa vagut.

Assiaqusersuinissamut illersuisut tungavilersuutigaat meeqqat ajunngitsumik atungaqarnissaat. Kisianni meeqqat inersimasullu Demokraatini isummatsinniittarput oqaraangatta: assiaqusersuinerit peeqilik!

Qanoq iliorluta kinguaariit tulliisa nalinnaasumik, peqqinnartumik akisussaassusilimmillu imigassamut isiginneriaaseqalernissaat qularnaassavarput assiaqusersuilluta toqqorterissagutta? Suna angussavarput inuusuttut misigitikkutsigit imigassaq isertuussaasoq taamaasillunilu pissanganartuusoq pilerinarlunilu?

Imigassaq meerartatsinnut inuusuttatsinnullu toqqortertussanngilarput - napanatiguku aalakoortunik isigisaqartinnginnissaat sissuertussaagipput. Assiaqusersuigutta tamakku ikinnerulissagamik?

Imigassamut inatsimmut oqaaseqaatini misissuisimaneq innersuussutigineqarpoq^v, oqaaseqaatigineqarluni "imigassaq nioqqutigineqartartoq allisimasoq pilerinartumut inissiiikkut" aamma oqaatigineqarpoq "imigassanik pilerinartumik ilioraaneq imigassamik nioqquteqarnermut iluaqutaangaatsiartartoq taamaasillunilu ataasiakkaat sunnerneqartartut sulii amerlanerusunik imigassartalinnik pisinissaminnut."

Tamanna uppernarsaatissaqanngilaq aamma misissuinerup kukkuneqarsimaneramik tunnga veqarsimassaaq.

Misissuinermi nioqqutissat arlallit aamma imigassat aalakoornartortallit niuertarfimmi pilerinartumut inissinneqarsimapput. Imigassalli aalakoornartortallit allat initoqqaminni nikisinneqarsimangillat. Nioqqutissat pilerinartumut inissinneqarsimasut pisiariumaneqarnerusimasut oqaatigineqarpoq. Tassani pilerinartumik inissisimaffeqarnerata kinguneramik nioqqutissat pisiariumaneqarnerusimapput. Kisianni misissorneqanngilaq nioqquteqarneruneq nioqqutissanik imigassartalinnik nikisinneqarsimangitsunik nioqqutik innerunermik illuatungeqarsimansoq. Tamanna ersarissumik takuneqarsinnaavoq misissuinerup immikkoortuani misissuinerup killeqarneranut tunngasumi^{vi}.

Taamaasilluni misissuinerup takutippaa, imigassat aalakoornartortallit niuertarfimmi saqqumisumiittut sunnuteqarsinnaasut pisiniat aalakoornartortalinnik sorlernik pisiniarnerannut. Misissuinerulli takutissinnaasimangilaa imigassat aalakoornartortallit niuertarfimmi saqqumiinnartut pissutigalugit ataatsimut isigalugu pisiniat amerlanerusunik pisinissaminnut sunnerneqartarnersut.

Ilisimasat naapertorlugit niertarfinni imigassat aalakoornartortallit inissisimanerat pillugu misissuisimaneq taannatuaavoq. Misissuisoqarnikuunngilaq uppersiniallugu niuertarfinni imigassat saqqumisinnerat aalakuupallanniarluni imeriaaseqarnermut attuumassuteqarsinnaanersoq. Misissuisoqarnikuunngilaq takutitsisumik assiaqusersuinerup ajornartorsiut millisisinnaaneraa: Tassalu aalakuupallanniarluni inertarneq.

Assiaqusersuisussaataaneq ukioq manna marsip ulluisa aallaqqaataani atuutilerpoq. Niuertunit maannamut nalunaarutigineqarsimasut naapertorlugit immiaaqanik viinninillu nioqquteqarneq annertusisimavoq assiaqusersuisussaataanerup atuutilernerata kingorna, tassa ukiup siulianut naleqqiullugu^{vii}.

80`sikkut ingerlaneranniit agguaqatigiisillugu imigassartortarnerput aalakoornartortalinnik affaannangortinnikuurput. Imigassanut isiginneriaaserput pissusissamisuuleriartorpoq, peqqinnarsiartorpoq aamma akisussaassuseqarnerulernikuuvoq. Suli suliassaqarpugut kisianni ajunngitsoq angujartorparput. Demokraatini annilaangatigaarput assiaqusersuisussaataanerup killormut aallartissaneraatigut. Kinguariartissaneraatigut.

Annilaangatigaarput inatsisiliortutut sattalluta malittarisassamik aalajangersaasimangersugut iluaqutaanani ajoqutaaginnartussamik. Kisianni inatsisip eqqarsaatigilluaqqinnissaanut suli kingusinaanngilagut. Peqatigiilluta taamaasioriarta!

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai.

Siunnersuummik atortussangortitsinissap pisariaqartippaa inatsisissamik siunnersuusiornissaq. Allaffissorneq tassunga atorneqartussaq, nutserinissaq, tusarniaanissaq inatsisillu oqaasertaanik misissuinissaq ilanngutereerlugu, inuup ataatsip ukiup affaanik sivilunerusoq atornaviannngikkaa naatsorsuutigaarput. .

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuutissarsiutunut kingunissai.

Imigassamut inatsimmut oqaaseqaatini ersarissaatitut nalunaarutigineqarput makku assiaqusersuinerup eqqunneqarnerata inuutissarsiortunut kingunissai pillugit:

"Naatsorsuutigineqarpoq assiaqusersuinissamut aalajangersakkat nutaat pisiniarfinnut aningaasartuutissanik kinguneqarumaartut, tassa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissanit allanit assiaqusersuinissaminnut. Tamanna pisiniarfiit namminneq aalajangissavaat qanoq imigassat aalakoornartortallit assiaqusersussanerlugit, tamanna pissutigalugu ilisimatitsissutigineqarsinnaanngilaq aningaasartuutit qanoq annertutiginissaat naatsorsuutigineqarnersoq."

Tusarniaavigineqartut arlallit tassunga ilaallutik Pisiffiup aamma Brugsenip nalilerpaat assiaqusersuineq niuertunut akisoorujussuussasoq.

Naalakkersuisut imigassaq pillugu inatsimmi § 28 imm. 2-mi aalajangersagaq sulii atornikuunngilaat niuertarfinni imigassat aalakoornartortallit assiaqusersornissaannut inissinnissaasalu aalajangersarnissaannut tunngasoq. Qularnanngitsumik niuertarfiit amerlanersaasa inatsisip atuutilernerani utaqqiisaasumik akikinnerusumillu assiaqusersuisimassajunnarsipput, utaqqiniarlugu Naalakkersuisut piumasaqaatit pillugit nalunaarusiornissaat.

Tamanna tunngavigalugu maannakkuugallartoq oqaatigineqarsinnaanngikkallarpoq assiaqusersuinernik atorunnaarsitsinissaq inuutissarsiortunut qanoq sipaarutaassanersoq.

Aningaasatigut allaffissormikkullu innuttaasunut kingunissai.
Soqanngilaq.

ⁱ Tusarfik: <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/hjerte-og-blodkar/sygdomme/kostraad/alkohol-og-hjerte-karsygdome/>

ⁱⁱ Tusarfik: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25422909>

ⁱⁱⁱ Inatsisartut Inatsisaat nr. 35 23. november 2017-meersoq

^{iv} § 28 -mi aalajangersagaq imatut nipeqarpoq:

§ 28. Imigassat aalakoornartortallit pisiniarfimmi nioqqutissanut allanut akuutinnagit assiaqusersorneqassapput.

Imm. 2. Pisiniarfimmi imigassat aalakoornartortallit assiaqusersorneqarnissaat inissisimaffissaallu pillugit maleruagassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

^v "Sales impact of displaying alcoholic and non-alcoholic beverages in end-of-aisle locations" (2014) af Nakamura R, Pechey R, Suhrcke M, Jebb SA og Marteau TM

^{vi} Immikkut aamma pissutissaqarpoq malugissallugu, misissuineq Tuluit Nunaata avannaani ingerlanneqarnikummat niuertarfinni 1.500m²-nik angissusilimmik. Taamaattumik misissuineri inernerit imaaliinnarlugit nunami maani niuertarfinnut taama angissusilinnut nuuginneqarsinnaanngillat.

^{vii} Imigassamut inatsisip eqqunneraniit qaammatit pingasut ingerlaneranni Brugsenimi immiaaqqat tunineqartartut 12 procentinik qaffappoq siornamut naleqqiullugu. Aamma viinninik imigassanillu nioqquteqarneq qaffassimasutut oqaatigineqarpoq. Pisiffiup nalunaarutigaa, immiaaqqanik viinninillu nioqquteqarneq qaffassimasoq, imigassanilli nioqquteqarneq kinguarsimasoq.

Tusarfik: <http://sermitsiaq.ag/oelgiganter-scorer-alkoholloven>